

INTERFAITH REPRESENTATIVES AT COP 19

CALL TO FAST FOR CLIMATE JUSTICE

Warsaw, Poland
15 November 2013

We, as delegates and representatives of various faiths and faith based organizations, in solidarity with our brothers and sisters from the Philippines and all over in the world have decided to embark on a fasting chain, that will last until the end of the United Nations' (UN) 19th Conference of parties (COP 19) on November 22nd.

Fasting unites us as a common practice in our different religious traditions. Although we may be relying on different spiritual backgrounds we can all join in the common experience of voluntary fasting.

For us, Christians, Muslims, Buddhists, Jews, Hindus, indigenous spiritual traditions and other faith traditions, fasting has a strong spiritual meaning. It first and foremost allows to us to meet our God. In the midst of necessary technical and political discussions, we step back, pray and reflect. Through the concrete sensation of hunger we do not only declare ourselves in solidarity with suffering people, but we are actually in solidarity with them.

As we engage in COP19, it reminds us to relate the negotiations with our responsibility as a believer. We cannot live in isolation, but we must care for each other. As a principle of equity, we fast and reduce because we can for others who can not.

The fast marks our commitment to the principles of the UN Framework Convention on Climate Change - intergenerational equity, the precautionary principle, common but differentiated responsibilities and respective capabilities. We fast now because we are able to. There are many who live in poverty and who are vulnerable who cannot have these choices. This is our message to the global leaders and COP19 – those who can reduce greenhouse gas (GHG) emissions must do so for the sake of the future generations and the vulnerability of the poor.

More than ever, it is time for us to all work together to be good stewards of the Creation.

That is why:

we are fasting in solidarity with the poor and vulnerable who are disproportionately affected by extreme weather events;

we are praying and fasting for the victims and survivors of typhoon Haiyan in the Philippines,
as well as other people affected by extreme weather events all around the world,
which are increasing in frequency and intensity due to climate change;
we are fasting, praying and meditating for a tangible and ambitious outcome to the climate change negotiations;

we are calling for urgent action to bring sanity and ethics in the international climate negotiations.

Together:

we call to the members of delegations and organizations at COP19 and people of faith around the world to join us in this fasting for one day.

We encourage all people of faith to contribute to this journey of public awareness and action for global climate justice. We need you to engage with your congregation and national leaders to inspire a commitment to change our current model to one that is sustainable and just. We invite those who are capable to fast for a meaningful outcome here in Warsaw as we head to COP20 in Lima, Peru, in 2014, and the urgent cutoff date for a binding emissions agreement for all countries at COP21 in Paris, France, in 2015.

THIS INITIATIVE IS SUPPORTED BY THE FOLLOWING DELEGATIONS OF ORGANIZATIONS AND FAITH COMMUNITIES WHO ARE PRESENT AT COP19

The Lutheran World Federation (LWF)
Act Alliance
The United Methodist Church - General Board of Church and Society
National Islamic Council of Norway
We have Faith - Act now for Climate Justice Campaign
The Orthodox Church
International Network of Engaged Buddhists (INEB)Catholic Diocese of Oslo - Dept. of External Relations
Kenya Youth Climate network
Southern African Faith Communities Environment Institute (SAFCEI)
Interreligious Climate and Environment Network (ICE)
Brahma Kumaris- World Spiritual University
Church of Norway - Council on Ecumenical and International Relations
Christian Council of Tanzania
Ecological Society of the Philippines

Religiøst press for klimahandling

Vilde Blix Huseby
• WARSZAWA, POLEN

Samarbeidet mellom norske trossamfunn skaper historie under klimaforhandlingene i Warszawa.

Mens hjelpeorganisasjonene jobber på speng for ofrene for tyfonen på Filippinene, er om lag 10.000 mennesker samlet på klimaforhandlingene i Polens hovedstad Warszawa.

Blant deltakerne vekker en gruppe oppsikt på grunn av sin sammensetning. Som eneste land i verden har Norge en interreligiøs gruppe med på klimatoppmøtet. Ni representanter fra Den norske kirke, Islamisk Råd Norge, Det mosaiske trossamfunn, Den katolske kirke, Den Evangelisk Lutherske Frikirke og Norges Kristne Råd reiser samlet til forhandlingene.

Finner felles grunn. I følget er blant annet Ingeborg Midttømme, biskop i Møre bispedømme, og Ebraima Saidy, imam i Daru Salaam Islamic Centre og representant for Islamisk Råd. Engasjementet for klima gir dem felles grunn til å møtes på tvers av tro.

– Vi er alle troende, og troen forener oss, sier Ebraima Saidy.

– Klimaspørsmålet handler først og fremst om mennesker og livet vi lever her og nå på jorden, og det er nettopp det religion dreier seg om. Vi er ansvarlige for å ta vare på Guds skapelse.

Midttømme mener trossamfunnenes felles deltagelse har betydning for forhandlingene.

– Gjennom vår tilstedeværelse kan de som skal ta de tøffe avgjørelsene vite at de har millioner av mennesker i ryggen,

– Religiøse aktører har en annen rolle enn tradisjonelle miljøorganisasjoner, sier hun.

– Det sterke, internasjonale nettverket gjør at vi kan spille en viktig brobyggerrolle, og få tilgang på informasjon som også kan være nyttig for den norske delegasjonen.

Gjennom vår tilstedeværelse kan de som skal ta de tøffe avgjørelsene vite at de har millioner av mennesker i ryggen

Ingeborg Midttømme,
biskop i Møre bispedømme

les uttalelser, gudstjenester og seminarer.

– Klimasamarbeider er et bilde på at det norske interreligiøse samarbeidet fungerer, sier Ingrid Rosendorff Joys, samfunnskontakt i Oslo katolske bispedømme.

– Norge er et foregangsland på dette området.

Ingrid-Næss Holm fra Kirkenes Nødhjelp mener klimasaken styrkes av det interreligiøse nærværet.

Viktig brobyggerrolle. Biskopen var støtte fra Naomi Sender i Det Mosaiske trossamfunn.

– Jeg tror det blir lagt merke til at vi har en annen stemme som også er viktig i dette arbeidet, sier hun.

De siste tjue årene har arbeidet med religionsdialog blitt sta-

dig viktigere i Norge, og klimasamarbeidet sees som en bekræftelse på at dialogen bærer frukter. På forhandlingene samler representanter fra trossamfunn fra hele verden seg om fel-

– Religiøse aktører har en annen rolle enn tradisjonelle miljøorganisasjoner, sier hun.

– Det sterke, internasjonale nettverket gjør at vi kan spille en viktig brobyggerrolle, og få tilgang på informasjon som også kan være nyttig for den norske delegasjonen.

Historisk gudstjeneste I år har samarbeidet ledet til en historisk begivenhet. Sist sondag deltok den norske gruppen aktivt i en gudstjeneste i den lutherske katedralen St. Trinity i Warszawa.

Det polske økumeniske rådet inviterte biskop Midttømme til å holde preken, og ledere fra forskjellige kirkesamfunn til å holde appeller. Fadervår ble sunget på arameisk, engelsk, arabisk og isiXhosa – et stamnespråk fra Sør-Afrika. Som avslutning på kvelden presenterte imam Ebraima Saidy islamske synspunkter med resistansjoner fra Koranen og Hadith.

For Midttømme var gudstjenesten et viktig vitnesbyrd på at trossamfunnene står samlet om klima.

KLIMA-FORHANDLINGER

11. til 22. november holdes FN's klimaforhandlinger i Warszawa, Polen.

FN-landene møtes for å bli enige om tiltak som kan bremse global oppvarming. Møtet i Polen er det nittende i rekken.

Forhandlingene i Warszawa regnes som et mellomstasjon på veien mot klimatoppmøtet i Paris i 2015. Målet er en avtale der alle land er med. Klimarettsferdighet er et av de viktigste arbeidsområdene for norske trossamfunn.

«Klimasamarbeidet er et bilde på at det norske interreligiøse samarbeidet fungerer»

Ingrid Rosendorff Joys,
Oslo katolske bispedømme

– Å kjenne på at vi er en del av et globalt fellesskap, som sier «Dette er vår felles rest», dette er

FELLES MILJØ-ENGASJEMENT

Samarbeidsrådet for tros- og livssyssamfunn (STL) skrev for klimaforhandlingene en felles miljødeklarasjon.

Gjennom en økumenisk samarbeidsavtale med Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd har Den norske kirke erklært tiårsperioden fra 2007 til 2017 for «tiåret for Skaperverk og bærekraft».

Kirkene Verdensråds 10. generalforsamling 30. oktober til 8. november utfordret kirkelege representanter om å utfordre ambasjonene fra Polen.

vårt felles røp». Det var en utsiktig sterkt opplevelse, sier hun.

Få forventninger. De norske trossamfunnene bringer også med seg en felles miljødeklarasjon til klimaforhandlingene, undertegnet av Samarbeidsrådet for tros- og livssyssamfunn (STL). Det er første gang alle Norges trossamfunn går sammen om en slik erklæring, og tirsdag ble den overlevert

Som eneste land i verden har Norge en interreligiøs gruppe med på klimatoppmøtet. Fra venstre: Eli Finnseth Sæverås (Global Info), Einar Tjelle (Mellomkirkeleg Råd), Ingeborg Midttømme (Møre bispedømme), Ingrid Rosendorff Joys (Oslo katolske bispedømme), Naomi Sender (Det mosaiske trossamfunn), Ebraima Saidy (Islamisk Råd), og Josef Ottersen (Den katolske kirke).

Foto: Vilde Blix Huseby

den norske forhandlingslederen. Godt samarbeid til tross, forventningene til resultatene av møtet er ikke store.

– Vi vet det ikke skal tas store beslutninger på dette møtet, så det er viktig ikke å ha for høye forventninger sier Einar Tjelle, assistenterende generalsekretær i Mellomkirkeleg råd for Den norske kirke – og legger til:

– Avtalen som skal komme i stand i 2015 må bygges Stein på stein. Vi er mange som er utålmodige, men samtidig tror jeg trossamfunnene stemme kan være med å få avtalen mer ambisiøs, rettferdig og bindende.